

Förvaltningsutskottet

Talmanskonferensens förslag till lag om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och till riksdagens beslut om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli

INLEDNING

Remiss

Talmanskonferensens förslag till lag om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän och till riksdagens beslut om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli (TKF 2/2024 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens förvaltningsdirektör Pertti Rauhio, riksdagens kansli
- regeringsråd Miska Lautiainen, finansministeriet
- ordförande Sami Vuorinen, Eduskunnan akavalaiset ry
- ordförande Marjukka Pulkkinen, Eduskunnan ammattiosasto ry
- ordförande Olli Hietanen, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry
- professor Olli Mäenpää.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- riksdagens justitieombudsmans kansli
- Statens revisionsverk.

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG

Talmanskonferensen föreslår att lagen om riksdagens tjänstemän ses över så att den genomför Europaparlamentets och rådets företagsöverlåtelsesdirektiv 2001/23/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1152 om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen (arbetsvillkorsdirektivet).

De ändringar som föreslås i lagen om riksdagens tjänstemän motsvarar i tillämpliga delar de ändringar som har gjorts i statstjänstemannalagen och lagen om Finlands Banks tjänstemän i syfte att genomföra de nämnda direktiven.

Samtidigt föreslår talmanskonferensen att reglementet för riksdagens kansli revideras så att omnämningarna av ordnandet av riksdagens företagshälsovård stryks.

Betänkande

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I talmanskonferensens förslag föreslås det att det till lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003) fogas bestämmelser genom vilka EU:s arbetsvillkorsdirektiv och så kallade företagsöverlåtelse-direktiv genomförs nationellt i fråga om riksdagens tjänstemän. Talmanskonferensen föreslår dessutom att reglementet för riksdagens kansli (1480/2015) revideras så att bestämmelserna om företagshälsoan stryks i 12 §.

Arbetsvillkorsdirektivets genomförandebestämmelser främjar tryggare och mer förutsägbara arbetsvillkor och förbättrar ställningen särskilt för deltidsanställda och visstidsanställda tjänstemän. Bestämmelserna om överlåtelse av rörelse tryggar för sin del tjänstemännens ställning om en funktionell del av verksamheten vid ett av riksdagens ämbetsverk överförs till en annan arbetsgivare. Genom den föreslagna lagen förenhetligas bestämmelserna om riksdagens tjänstemäns ställning så att de i tillämpliga delar motsvarar bestämmelserna i statstjänstemannalagen (750/1994). Den föreslagna ändringen av reglementet för riksdagens kansli gör det möjligt att ordna företagshälsovård på det sätt som anses mest ändamålsenligt, antingen som tjänsteuppdrag eller som köpta tjänster eller som en kombination av dessa.

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att förslaget är behövligt och lämpligt. Utskottet tillstyrker förslagen med smärre ändringar i lagförslaget och kompletteringar i ikraftträdandebestämmelserna.

Bestämmelser om överlåtelse av rörelse

Med överlåtelse av rörelse avses enligt 25 a § 1 mom. i lagförslaget överlåtelse av en funktionell del av verksamheten vid riksdagens ämbetsverk till en annan arbetsgivare, om den del som överlåts förblir oförändrad eller likartad efter överlåtelsen. Utskottet konstaterar att det ur anställningsrättslig synvinkel är möjligt att i lagen om riksdagens tjänstemän ta in allmän tjänstemannarättslig reglering om överlåtelse av rörelse. Genom regleringen kan man vid överlåtelse av rörelse trygga riksdagens tjänstemäns ställning och rättigheter på samma grunder som i fråga om andra offentliga samfund.

Förslaget till bestämmelser om överlåtelse av rörelse gäller riksdagens ämbetsverk. Enligt 2 § 2 mom. i lagen om riksdagens tjänstemän är riksdagens ämbetsverk riksdagens kansli och riksdagens justitieombudsmans kansli samt statens revisionsverk och forskningsinstitutet för internationella relationer och EU-frågor, som båda finns i anknytning till riksdagen. Om dem föreskrivs särskilt i de lagar som gäller dem och i riksdagens arbetsordning. Riksdagens kanslis ställning och uppgifter fastställs dessutom i reglementet för kansliet.

Överlåtelse av rörelse hänför sig enligt anställningsrättsliga bestämmelser till överlåtelse av arbetsgivarens rörelse. Den föreslagna definitionsbestämmelsen i 25 a § 1 mom. fastställer däremot

Betänkande

att man med överlåtelse av arbetsgivarens rörelse avser överlåtelse av en funktionell del av riksdagens ämbetsverk. Utskottet anser att den föreslagna avgränsningen och inriktningen till endast riksdagens ämbetsverk är juridiskt motiverad och nödvändig, eftersom arbetsgivaren är riksdagen då lagen om riksdagen tjänstemän tillämpas, enligt 1 § 2 mom. i lagen.

Gränserna för överlåtelse av rörelse bestäms särskilt av bestämmelser i grundlagen och i lagar som gäller ämbetsverken. Förvaltningsutskottet anser det vara klart att bestämmelserna om överlåtelse av rörelse inte allmänt kan gälla överlåtelse av en funktionell del av arbetsgivaren, det vill säga riksdagen. Särskilt överföring av uppgifter som hänför sig till riksdagsarbetet vid riksdagens ämbetsverk ska bedömas noggrant var för sig ur grundlagsperspektiv.

I motiveringen till talmanskonferensens förslag (s. 9—10) finns det bestämmelser om begränsningar i fråga om överlåtelse av rörelse. Utskottet konstaterar också att bestämmelsen om överlåtelse av rörelse inte fastställer när och på vilka grunder en verksamhet överförs. Förutsättningarna och begränsningarna för överföring av verksamhet bestäms separat enligt annan lagstiftning.

Utskottet betonar att det i de föreslagna bestämmelserna om överlåtelse av rörelse inte heller föreskrivs om beslutanderätten i fråga om överlåtelse av rörelse, utan den bestäms utifrån annan lagstiftning.

Avslutningsvis

Förvaltningsutskottet vill framhäva personalens betydelse som möjliggörare av resultatrikt arbete i riksdagen. Utskottet anser att gott ledarskap, öppenhet och goda samarbetsrelationer i dagsläget är särskilt viktiga för personalens välbefinnande och framgång i arbetet.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän

16 §. Enligt det föreslagna 3 mom. ska en myndighet på begäran av en deltidsanställd eller visstidsanställd tjänsteman ge ett motiverat svar om möjligheten att förlänga tjänstemannens ordinarie arbetstid eller tjänsteförhållandets längd. Uttrycket ”myndigheten” i bestämmelsen motsvarar det uttryck som allmänt används i statstjänstemannalagen. Utifrån inkommen utredning anser utskottet dock att det är ändamålsenligt att uttrycket ersätts med ordet ”arbetsgivaren”. Ändringen förtydligar att det uttryckligen är fråga om en arbetsgivarförpliktelse.

18 §. Om en myndighet har en skyldighet som grundar sig på lag eller tjänstekollektivavtal att erbjuda tjänstemannen utbildning för att tjänstemannen ska kunna utföra det arbete som tjänstemannen anställts för, ska utbildningen enligt det 3 mom. som föreslås till paragrafen vara kostnadsfri för tjänstemannen. På de grunder som konstateras ovan i samband med 16 § föreslår utskottet att uttrycket ”myndighet” i bestämmelsen ersätts med ordet ”arbetsgivare”.

Betänkande

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen. Enligt motiveringen till talmanskonferensens förslag avses lagförslaget träda i kraft så snart som möjligt. Utskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras så att lagen träder i kraft den 1 april 2025.

Dessutom föreslår utskottet på de grunder som utskottet anfört i samband med 16 § att uttrycket ”myndigheten” också i övergångsbestämmelsen ersätts med ordet ”arbetsgivaren”.

2. Riksdagens beslut om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt motiveringen till talmanskonferensens förslag avses förslaget till riksdagens beslut träda i kraft så snart som möjligt. Utskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras så att riksdagens beslut träder i kraft den 1 april 2025.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i talmanskonferensens förslag TKF 2/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner förslaget till riksdagens beslut om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli i talmanskonferensens förslag TKF 2/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1 .

Lag

om ändring av lagen om riksdagens tjänstemän

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 16 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), sådan paragrafen lyder i lag 1336/2014, ett nytt 3 mom. och till 18 § nya 3—7 mom. samt till lagen ett nytt 4 a kap. som följer:

Betänkande

16 §

Arbetsgivaren ska på begäran av en deltidsanställd eller visstidsanställd tjänsteman ge ett motiverat svar om möjligheten att förlänga den ordinarie arbetstiden eller tjänsteförhållandets längd. Svaret ska ges skriftligen inom en månad från det att begäran lämnades. Om ämbetsverket regelbundet har högst 250 anställda, får svaret dock ges inom tre månader och om begäran upprepas får svaret ges muntligen, om motiveringen till svaret inte har ändrats efter det föregående svaret. Skyldigheten att ge ett skriftligt svar föreligger inte heller om tjänstemannen har varit anställd hos arbetsgivaren mindre än sex månader eller det har förflutit mindre än 12 månader sedan tjänstemannens föregående begäran.

18 §

Om en arbetsgivare har en skyldighet som grundar sig på lag eller tjänstekollektivavtal att erbjuda tjänstemannen utbildning för att tjänstemannen ska kunna utföra det arbete som tjänstemannen anställts för, ska sådan utbildning vara kostnadsfri för tjänstemannen. Dessutom ska den räknas som arbetstid och i den mån det är möjligt ordnas under ordinarie arbetsskift.

Tjänstemannen ska ges skriftlig information om de centrala villkoren i arbetet, om inte villkoren framgår av utnämningsbeslutet eller utnämningsbrevet.

Av informationen ska åtminstone framgå

- 1) parterna i tjänsteförhållandet,
- 2) tjänsteförhållandets längd,
- 3) grunden för visstidsanställning,
- 4) tidpunkten från och med vilken personen har utnämnts till tjänsten eller tjänsteförhållandet,
- 5) de huvudsakliga uppgifterna eller grunden för fastställandet av dem,
- 6) placeringsorten för tjänsten eller tjänsteförhållandet eller, om tjänstemannen inte har någon huvudsaklig permanent plats där arbetet utförs, de principer enligt vilka tjänstemannen arbetar på olika arbetsställen eller själv får bestämma var arbetet utförs,
- 7) eventuell provtid,
- 8) grunderna för avlöningen,
- 9) den tillämpade arbetstiden,
- 10) eventuell på lag, avtal eller praxis grundad rätt till sådan utbildning som arbetsgivaren erbjuder,
- 11) hur semestern bestäms,
- 12) uppsägningstiden eller grunden för bestämmande av den,
- 13) det tjänstekollektivavtal som ska tillämpas på arbetet,
- 14) den försäkringsanstalt där arbetsgivaren har ordnat tjänstemannens pensionskydd eller försäkrat tjänstemannen mot olycksfall i arbetet och mot yrkessjukdomar,
- 15) i fråga om utlandsarbete som varar minst en månad, de uppgifter som avses i 2 kap. 4 § 3 mom. 16 punkten i arbetsavtalslagen (55/2001).

De uppgifter som avses i 5 mom. 1—9 punkten ska ges inom sju dagar och de uppgifter som avses i 10—14 punkten inom en månad från den tidpunkt från och med vilken personen har utnämnts till tjänsten eller tjänsteförhållandet. De uppgifter som avses i 5 mom. 15 punkten ska ges innan tjänstemannen flyttar utomlands. De uppgifter som avses i 5 mom. 7—12 och 14 punkten kan ges genom en hänvisning till den lag eller det tjänstekollektivavtal som tillämpas i tjänsteför-

Betänkande

hållandet. Om tjänsteförhållandena upprepas behöver informationen inte ges på nytt, om inte något annat följer av 7 mom.

Information om ändringar i uppgifterna ska ges skriftligen så snart som möjligt, dock senast när ändringen träder i kraft, om inte ändringen beror på att lagstiftning eller tjänstekollektivavtal ändrats.

4 a kap.

Överlåtelse av rörelse

25 a §

Med överlåtelse av arbetsgivarens rörelse avses överlåtelse av en funktionell del av verksamheten vid riksdagens ämbetsverk till en annan arbetsgivare, om den del som överläts förblir oförändrad eller likartad efter överlåtelsen.

Vid sådan överlåtelse av rörelse som avses i 1 mom. övergår de rättigheter och skyldigheter som arbetsgivaren har med anledning av de tjänsteförhållanden som gäller vid tiden för överlåtelsen på förvärvaren. Detta gäller dock inte de rättigheter och skyldigheter som uttryckligen följer av ett tjänsteförhållande och som inte är utmärkande för ett arbetsavtalsförhållande när en tjänsteman övergår till anställning i arbetsavtalsförhållande hos förvärvaren.

Överlåtaren och förvärvaren ansvarar solidariskt för en lönefordran eller fordran av annat slag som följer av ett tjänsteförhållande, om fordran har förfallit till betalning före överlåtelsen. Överlåtaren är dock ansvarig gentemot förvärvaren för en fordran som förfallit till betalning före överlåtelsen, om inte något annat har avtalats. Förvärvaren är skyldig att iaktta det tjänstekollektivavtal som gäller vid tidpunkten för överlåtelsen så som bestäms i 5 § lagen om kollektivavtal (436/1946).

25 b §

Den som vid en överlåtelse av rörelse som avses i 25 a § 1 mom. förvärvar rörelsen får inte säga upp ett anställningsförhållande enbart på grund av överlåtelsen.

När riksdagens ämbetsverk överlåter en funktionell del av verksamheten på det sätt som föreskrivs i 25 a § får en tjänsteman utan att iaktta den uppsägningstid som annars ska tillämpas i hans eller hennes tjänsteförhållande och oberoende av tjänsteförhållandets längd säga upp tjänsteförhållandet så att det upphör på dagen för överlåtelsen, om arbetsgivaren eller den nya innehavaren av rörelsen har underrättat tjänstemannen om överlåtelsen senast en månad före dagen för överlåtelsen. Om tjänstemannen har underrättats om överlåtelsen senare, får han eller hon säga upp sitt anställningsförhållande så att det upphör på dagen för överlåtelsen eller därefter, dock senast inom en månad från underrättelsen.

Denna lag träder i kraft den **1 april 2025**.

Om tjänsteförhållandet har inletts före den 1 augusti 2022, behöver **arbetsgivaren** inte komplettera den skriftliga information som avses i 18 § 4 mom. med sådana uppgifter som inte krävdes före ikraftträdandet av denna lag. Om villkoren i arbetet ändras ska tjänstemannen dock informeras med iakttagande av vad som föreskrivs i den paragrafen.

Betänkande

2.

Riksdagens beslut

om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs i 52 § 2 mom. i grundlagen,

upphävs i reglementet för riksdagens kansli (1480/2015) 12 § 6 mom. och
ändras 12 § 1 mom. som följer:

12 §

Vid förvaltnings- och serviceavdelningen finns förvaltningsdirektörens stab, serviceenheten, fastighetsbyrån och it-byrån.

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 1 april 2025.

Betänkande

Helsingfors 28.2.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Alviina Alametsä gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd (delvis)
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Paula Werning sd
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.

Betänkande Reservation

Reservation

Motivering

Vid utskottets utfrågningar har det framgått att riksdagens personalorganisationer kraftigt motsätter sig förslaget i fråga om ändringen av 12 § i reglementet.

Organisationer bör sträva efter att reformer som personalen motsätter sig på bred front förs framåt endast om de är brådskande eller om de är förknippade med en nyttopotential som stöder organisationens mål i den mån att det räcker för att kompensera för den friktion som motståndet medför. Enligt förslaget är det inte fråga om en sådan situation.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet och

att riksdagen förkastar förslaget till riksdagens beslut om ändring av 12 § i reglementet för riksdagens kansli.

Helsingfors 28.2.2025

Anna Kontula vänst
Alviina Alametsä gröna